

VI
NR 9, MARS 1990

TRASORNAS DROTTNING

Så här väver ingen annan

I drygt tjugo års tid har textilkonstnärinnan Eva Rodenius vävt sina stiliserade figurer i vävar med stark dekorativ verkan. Men hon har också gjort spännande vävtekniska uppfinningar. I mars ställer hon ut i Stockholm.

AV UUVE SNIDARE FOTO: NISSE PETERSON

●●● "Trasvävarnas drottning", skulle man kunna kalla *Eva Rodenius* som sitter i sin ateljé högt uppe på Brännkyrkagatan. Otaliga är de vävar med inslag av trasor som hon har producerat sedan hon slutade Konstfackskolan för drygt tjugo år sedan. De färgglatt stiliserade streckgubbarna och streckgummorna på en av hennes vävar kliver då och då in i våra vardagsrum. De hänger nämligen på väggen bakom reporterstolen i ett av TV:s nyhetsrum, och väven har på det sättet blivit lika känd som riksväven av Elisabet Hasselberg-Olsson, i riksdagens plenisal.

Eva Rodenius har tålmodigt och konsekvent prövat sina motiv, om och om igen, år efter år. Under hela 70-talet gjorde hon raka vepor med en botten av skyttlad trasväv, där figurerna vid första anblicken enbart verkar dekorativt utplacerade. Läckra och färgfrodda. På den stora utställningen på Doktor Glas i Stockholm

1974, föll publiken direkt för det glada och tillgängliga. Det var nytt, naivt. Man talade om mexikansk påverkan...

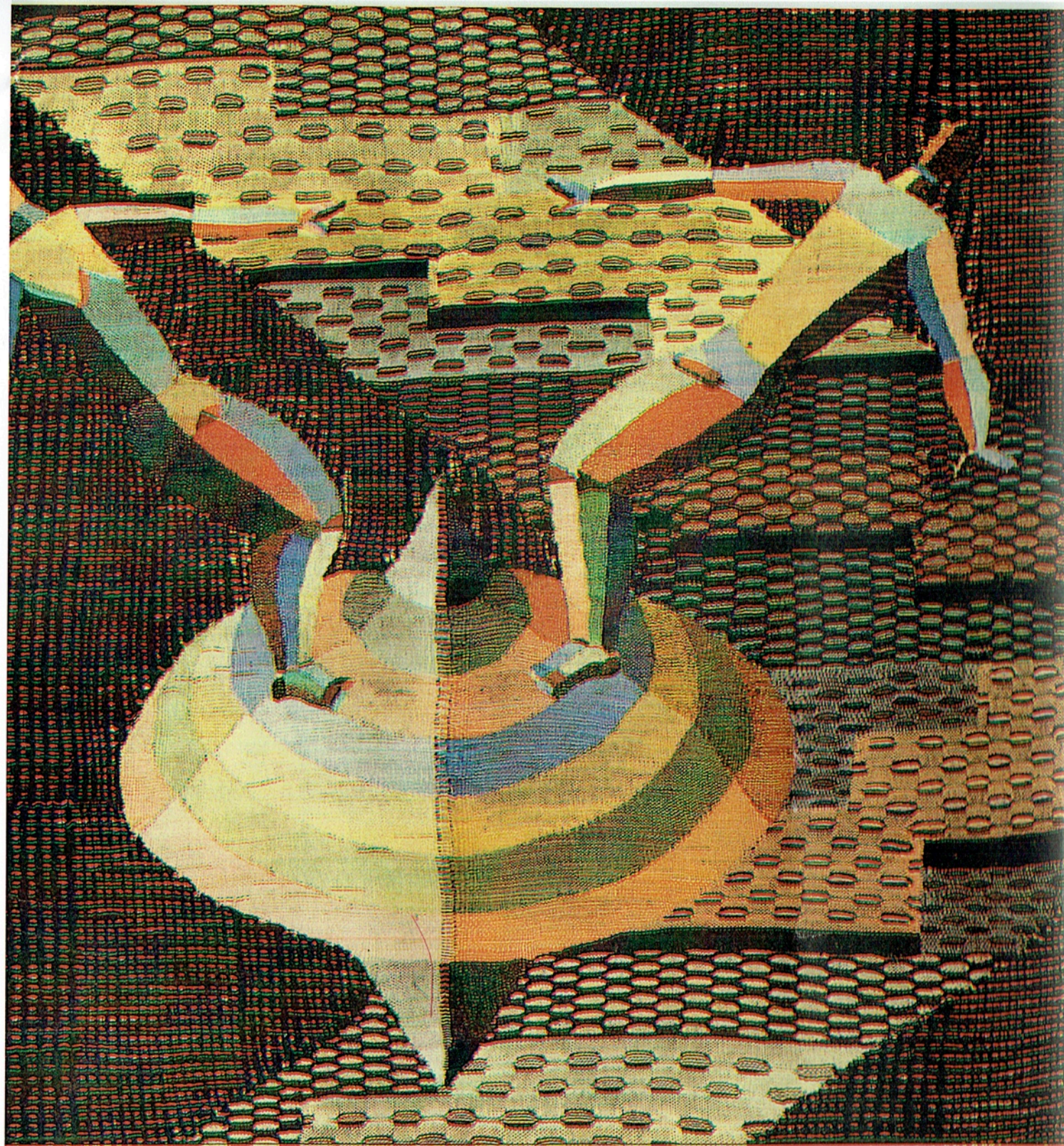
Men Eva förklarar hur raderna av figurer egentligen förhåller sig till varandra. Hur den stora kvinnofiguren — modern — lyfter en rad av barnen mot skyarna, medan hon trampar på resten av dem. Eller hur fadern bär modern på sina armar, som i sin tur bär barnen. Eller hur både fadern och modern trampar på — står på — en rad av barnen. På en del bilder fylls moderns långa ballongkjol av små barnfigurer.

— Inte bara som beskydd utan som förtryck, förklarar Eva. Hon läser dem i sin stora kjol.

Eva Rodenius framför två av sina nya bilder. Båda föreställer "det bräckliga parförhållandet" och är vävda i en blandning av tekniker, som Eva själv har hittat på.

Vänd





'LIVET I SIG ÄR ETT GANSKA RUTIGT NÄT'

de hon, och hennes eget liv förändrat. Nu handlar alla vävnaderna om parförhållandet mellan man och kvinna.

— Först var det om en speciell man, men sedan har det blivit mer allmängiltiga späningsförhållanden i ett parförhållande.

Hon visar de färdiga vävarna, som ska ställas ut på Konstförmedlarna den 24 mars, men också bilder av sådant som redan är sålt. De flesta har mörka fonder med ett måleriskt vävt par i mitten. Antingen svävar de fritt i ett kosmos med raketer och blixtrar eller snurrar de uppåt, inneslutna i en

färgsprakande spiral. Men de kan också rusa rakt neråt i en vasst vinklad rutschbana och man förstår att detta måste sluta med katastrof.

Figurer på en snurra

De allra senaste bilderna är komplicerade och nya, både i innehåll och teknik. Figurerna befinner sig ofta på en snurra, en gyro, som roterar, men vinglar och kan falla åt vilket håll som helst. Hela livet är ett vägspel som än lyfter mot svindlande höjder, än rasar ner i mörkret. Bakgrunderna är måleriska i olika vävtekniker. Det är

spännande bilder att titta på och de blir inte mindre spännande av de nya tekniska effekterna.

— Jag tycker att livet i sig är ett ganska så rutigt nät, säger Eva. Tidigare vävde jag dessa rutor i olika gobeläng- och plocktekniker, men eftersom jag är intresserad av vävningens möjligheter började jag experimentera med vävstolen. Och jag kom på att jag kunde få den att väva flera olika tekniker samtidigt.

Och det är sant, Evas vävar ser inte ut som någon annans. På fyra av vävstolens skaft har hon gjort bindningen daldräll, på de fyra andra hållkrus och tuskaft. Med hjälp av tio trampor kan hon få fram de olika bindningsteknikerna precis var hon vill i väven, och har på det sättet en fantastisk frihet. I den ganska grovt och variationsrikt vävda botten gör hon figurerna av tunna fina lingarner, som glimrande akvareller.

Tar hand om vävskatten

Vävning lärde hon sig på Konstfack, men också hemma hos farmor och faster som vävde alla bruksting hemma på gården i Dalarna.

— Det har varit så naturligt för mig att väva, säger hon, och jag tycker att vi har en sådan rikedom av vävtekniker här i Sverige. Det vore synd och skam att inte ta hand om dem och föra dem vidare, till exempel genom att experimentera så här.

Kan man leva på att väva bilder då? Ja, Eva har lyckats i tjugo år. Beställningarna har alltid flutit in i lagom takt, inte så att hon har blivit rik, men så att hon har överlevt. LO-huset vid Norra bantorget, Postterminalen i Tomtebodavägen, Arbetsmarknadsstyrelsen och TV är några av beställarna. För två år sedan fick hon ett arbetsstipendium från Konstnärsnämnden och andra, mindre stipendier har gjort det möjligt för henne att resa och låta sig inspireras, fördjupas.

Till utställningen på Konstförmedlarna i Stockholm har Eva Rodenius valt ut sju av de stora bilderna med de uppfinningsrikt vävda bottenytorna med svävande par på, samt en hel del skisser — små konstverk i sig. □



Parerna i Evas nya bilder står ofta på en snurra som svävar fritt i kosmos och kan luta eller tippa över åt vilket håll som helst.

Eva Rodenius har experimenterat mycket med vävtekniker. Av det bubbliga hållkrusmönstret till exempel sydde hon kappor till utställningen Ting Åger Rum. En av dem har hon på sig.

Eva har alltid beskrivit relationer i sina textila bonader och undertonen mer komplex och skrämmande än i den ljusa ytan låter ana. Det blir tydligt med dubbla budskap, förstärkt på olika plan.

När Eva berättar om dessa mor-barnförhållanden slår det mig att hon själv är en äggstvilling. Försöker hon beskriva att hon och hennes syster hade olika roller? Jo, det kan hon svara på, det fanns en viss rivalitet om föräldrarnas gunst. Men ock-

så en trygghet i att ständigt ha en kompis.

— "Parförhållandet" till tvillingsystemen kan ta sig komiska uttryck ibland, skrattar hon. När jag till exempel har köpt mig svarta skor och av en impuls en röd halsduk också, kan min syster ringa från Gotland och berätta att hon gått ut för att köpa svarta skor, men avstått och köpt en röd halsduk!

I början av 80-talet lämnade Eva "familjen". Temat var förbrukat kän-